

ek

orábbi gyászbeszé-
hogya a szerenésé-
alt asszonyok az
zatai.

vében Friedmann
ndott megrendítő
a főváros összes
körös énekelte el
ot. A koporsókat
akon vitték ege-

sorsjáték

sa

október 2. Az osz-
zásán a következő
zer lejt 43462, 25
zer lejt 51246, 15
45, 19560 számok

Délfrancia-
ban

A délfranciaorszá-
zet nem sokat ja-
vámán felhőszak-
amesapásokkal je-
délre eső bourbon
város alacsonyabb
méter magasan
as hat házat fel-
északra, Montau-
gyei Albi környé-
zés után a Tarn
nagy területeket

em létesít
degyletet

A Financial News
zerint az amerikai
alkalmazásba venni
batalmazást, hogy
vetséget rendeleti

szövetséget hiva-
s annak működé-
ni felelősségek há-
a szövetség bizo-
ratából fog megala-
gybankhoz, ame-
értéküket veszített
nak, felhívást in-
glándóknak is nyi-
g megalakítására.

társaság alakult a
Prágából jelentik
ult azzal a céllal,
ban buzát vásárol-
pai államokban
kéjét a befagyott
el felhasználásával

avult. Párizsból
Lyonban ágyban
otában átmeneti
nyebb javulás ál-

lyáratott német
vek olesó kiárusí-
Tank und Flug-
mov, Saschtschen-
einen Aeroplan,
s Gauchos und
ann: Der Leib de
fmann Harnisch:
Leo Nekulin: Dip
aet, E. Vajtauer:
zlav Solsky: Bür
éitgenossen, Otto
Figuren aus ei-
kötetenként csak
Kelet könyvosztá-
költés beküldése

és Lapkiadó Zs.
r. Strada Baros
10. Telefon: 9-77.

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 18.
Telefon: 9-77. Előfizetőknek: 2-ak:
Havonta 110, negyedévente 400, egész
évre 600, egész évre 600, egész
földre: Havonta 110, negyedévente 400,
félévre 200, egész évre 600.
Külföldi előfizetőknek: Havonta 110,
félévre 200, egész évre 600.
Külföldi előfizetőknek: Havonta 110,
félévre 200, egész évre 600.
Külföldi előfizetőknek: Havonta 110,
félévre 200, egész évre 600.

Matatler Jaber
Budapest
Húzóút 2.1. em. 8.

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 18.

Szerda, 1933 október. 4.

5694. ÉV. TISRI 14. XVI. ÉVF. 224 SZÁM.

Revolveres merénylet Dolfuss osztrák kancellár ellen

Az osztrák szövetségi kancellár csak könnyebben sebesült meg és minden veszélyen kívül van. A merénylő tagadja, hogy tagja volna valamelyik politikai pártnak

Bécs, október 3. Dolfuss osztrák szövetségi kancellár ellen kedden délután félhárom órakor a parlament lépcsőjén revolveres merénylet történt. Egy fiatalember kétszer rálőtt revolveréből a szövetségi kancellárra. Egyik golyó karján, a másik mellén érte Dolfussot. Stockinger szövetségi kereskedelmi miniszter, aki Dolfuss mögött haladt, rávetette magát a merénylőre és földrepeterte. Később a detektívek megbilincselve elszállították a rendőrfőnökségre. A merényletről a következő részleteket jelentik: Dolfuss a keresztényszocialista párt vezetőségi üléséről volt távozóban a parlamentből, amikor a parlament lépcsőjének elhagyásakor egy fiatalember közlekedett feleje, kérvénynyújtási szándékkal. A kancellárt követő detektívek egyike elvette a fiatalembertől a ké-

venyt, aki erre néhány lépést hátrált, majd villámgyorsan előkapta revolverét és két jól célzott lövést adott le Dolfuss kancellárra. A kancellár érezte, hogy megsebesült, visszatért saját lábán a portásfülkébe, majd a mentőkkel bekötöztette magát. A kancellár ezután autójába ült és egyik szanatóriumba hajtott, ahol röntgenfelvételt készíttettek sebesüléseiről. Megállapították, hogy bal karján átütötte az egyik golyó, de a másik a mellét csak surolta s a golyó nincs a kancellár testében. A röntgenfelvétel után újra átkötözték Dolfuss sérülését s mivel azt a kívánságát fejezte ki, hogy lakásán ápolják, elvitték lakására. A merényletet követően a merénylőt előbb a Schottenringben, majd a rendőrfőnökségen kihallgatták. Rudolf Bertilnek mondja magát, állítólag elbocsátott

katoná, aki rá akart ijeszteni a kancellárra. Hangoztatja, hogy nem volt gyilkos szándéka és azt is, hogy egyik párt-hoz sem tartozik. De emellett viszont beismeri, hogy az volt a célja a merénylettel, hogy egy másik ember kerüljön a szövetségi kormány élére. A merényletet kétszörös forgópisztollyal követte el. Dolfuss az esti órákban fogadta lakásán Fey és Smidt szövetségi minisztereket, amelyet követően a kormány Fey alkancellár elnöksége alatt minisztertanácsot tartott. A keresztény szocialista párt vezetősége mai ülésén egyébként Dolfuss beszédét mondott, amelyet követően a párt azt a határozatot hozta, hogy a jövőben is folytatni fogja működését s nem oszlik fel. A párt egyébként helyesli a szövetségi kormány azon törekvését, hogy rendi alkotmányt adjon Ausztriának.

Sorsdöntő tanácskozások Szovátán

Boila Zakariás szerint Maniu nem adta fel kormányellenes magatartását. Bukarestben mégis remélik a békés kibontakozást

Cluj-Kolozsvár, október 3. Az Új Kelet tud. Az ország politikai közvéleményének figyelme a kihalt és esőndes Szovátá felé irányul, ahol most már nemcsak Maniu Gyula és közvetlen hívei tanácskoznak, hanem a kormánypart két igen előkelő vezetője is leutazott. Popovici Mihály vasárnap, Mihalache kedden érkezett Szovátára. Az igazságügyminiszternek és a volt belügyminiszternek Maniuval való tanácskozása a kormány sorsára elhatározó kihatással lehet. Ugy kormánykörökben, mint a nemzeti párt belső ellenében ettől a tanácskozástól várják, hogy milyen körülmények között folytathatja Vaida Sándor a kormányzást. Kormányozhat-e Vaida, megnyithatja-e Vaida az új parlamentet, ha Maniu az utóbbi hetekben olyan határozottan kibontakozó jellegű akcióját nem adja föl?

Hírek Maniu meghátrálásáról
Nagyon kevés pozitív értesülés szivargott ki eddig a Popovici-Maniu, Mihalache, Popovici és Mihalache-Maniu tanácskozások eredményeiről és ezért politikai berkekben is tág tere nyílt a találgatásoknak, feltevéseknek. Így például állhatatosan keringenek olyan hírek, hogy Vaida békekövetkező küldött Maniuhoz, viszont olyan hírek, hogy Maniu is küldött követeket Vaidához. Az állítólagos, kölesönös követküldözgetésekből pedig azt a következtetést szűrte le a bukaresti sajtó egyrésze, hogy Maniu feladta intranzigens magatartását és ezzel olyan hangulat teremtődött, amely a közeledésnek valamelyes lehetőségét biztosítaná.
Dr. Boila mindent cáfol
E kérdésekkel kapcsolatban igen érdekes az a nyilatkozat, amelyet dr. Boila Zakariás tett ma az Új Kelet munkatársai előtt.
— Mi igaz azokból a hírekből, hogy a Maniu csoport visszalép a további akciótól?
— Ezek a valóságnak meg nem felelő hírek és teljesen alaptalanok. A kormány sajtója csupán kötelességét teljesítette a

hírek lanszirozásával.
— Igaz-e, hogy Maniu követeket küldött Vaidához, köztük Crisan volt alminisztert is.
— Ez a hír nem felel meg a valóságnak.
Maniu nem küldött követeket senkihez.
Ezzel szemben igaz, hogy Maniut Badacsonyban sok politikus látogatta meg, köztük Gheorghe Crisan is. Szakhogy Crisan nem volt senkinek a követe és annál inkább nem kaphatott Maniutól megbízást.
— Igaz-e az a hír, miszerint Maniu úgy nyilatkozott, hogy hajlandó magatartását megváltoztatni?
Jöttányit sem enged Maniu
— Ez a hír ép úgy nem felel meg a valóságnak, mint a többi. Aki ismeri Maniut, nagyon jól tudja, hogy ő jöttányit sem fog engedni meggyőződéséből és magatartásából. Minden ellenkező híresztelés a fantázia szüleménye. Maniu legutóbbi nyilatkozatai, amelyeket az ifjúsági küldöttség előtt tett, sokkal kategorikusabbak, semhogy azokat félremagyarázni lehessen.
(Folytatása a 8-ik oldalon.)

Mert egész bizonyos — ezt kormánykörökben sem titkolják — hogy Vaida nem vállalhatja Maniu nyílt ellenzéki eskedését és amennyiben a volt pártelnök a jelenlegi pártelnökkel szemben a parlamentben is, mint nyílt ellenfél lépne fel, úgy Vaida kénytelen lenne a párt belső elleteteinek konzekvenciáit levonni.

Vajha lovak volnánk...

A belügy és pénzügyminisztérium között folyó polemikából derül ki, hogy ez a kívánság igen reális valami. A fiskus könyörtelenül végrehajtja az adófizető polgárt, de azonnal megtelk az állatvédelmi egyletek „humanizmusával”, mihelyst a lovakra kerül sor. A szakértő kormány alatt a tisztviselők és nyugdíjasok hónapokig éheztek fizetésük után. Argetoianu ugyanekkor 12 millió lejt utaltatott ki széles nagylelkűséggel a romániai lósport istápolására. A Vaida-kormány alatt, a parlament

pénzügyi bizottságában a lóverseny-illetékek felemelését kérték a honatyák. A kormány a kérést kereken visszautasította. Az egész országban pereghet a dob, de a nemes telivérek zavartalanul ügetnek a bukaresti lóversenypályán. Egyiknek sem szalad adóvégrehajtó a nyomában. Mert ebben a kérdésben meg van a politikai folytonosság: az arisztokrata szakértők és a demokráta parasztpártiak egyaránt megbeszülük a lovat. Szemben az emberrel, akinek feje alól szemrebbenés nélkül huzzák ki az utolsó pénzt.

Hogy van az mégis, hogy, hogy ezt a megnyilatkozást oly drasztikusan betiltották?
A kétféle mérték miatt nyilván
Kisebbségi politikájában éfélé keserű meglepetések fogják még élni a kormányt mindaddig, amíg nem a türelmes-ség és a szabadságjogok egyazon kritériumát fogja alkalmazni az ország összes kisebbségeivel szemben. Az egész ország szenvedni fogja, nemcsak a kisebbségek, hogy néha engedélyezik az államellenesnek deklarált kisebbségi politikát, máskor pedig betiltják az állambarát kisebbségi kultúrát.

„Romániában, vagy Hitler Németországában van-e Nagyszeben?”

A kormány hivatalos lapja, a Dreptatea éles cikkben támadja a nagyszebeni Sachsentagot, amely egyhangu határozatában Hitler politikai elveit tette magáévá

Bucuresti-Bukarest, október 3. (Az Uj Kelet tud.) Az erdélyi szászok Szebenben tartott nagygyűlése, a Sachsentag és annak határozatai élénk visszhangot találtak a fővárosban. Ismeretes, hogy a vasárnapi népgyűlésen a nemzeti szocialista áramlat került túlsúlyba. A delegátusok kétharmada a szélsőjobboldali radikálizálódás mellett foglalt állást, úgyhogy a mérsékeltbb elemek ugyszólván alig jutottak szóhoz. Brandsch Rudolf még csak meg sem kísérelte azt, hogy szót emeljen. A gyűlésen Schnell volt brassói polgármester elnökölt, aki kijelentette, hogy a romániai szászok politikájának új irányt kell adni. Ezután a hitleristák javaslatait sorra elfogadták, megszavazva az ifjuság számára kötelező közmunkát, a szabadkőműves szászoknak a szervezetből való kizárását, a szász sajtó fascizálását és a szász bankoknak népbankokká való átszervezését. Leszógezték, hogy a szász nép vezetőinek csak Németországgal szabad nemzetközi összeköttetéseket fenntartaniok.

A németországi események — buzdító példa

Ezután határozati javaslatot szavaztak meg, amely többek között a következőket mondja:

„Közös vérünkben és közös sorsunkban örökre az összes német nemzetekhez tartozóknak érezzük magunkat a német népek ebben a súlyos nyomorában. Egyesülünk a német néppel a lélek és a tettek közösségében. A német egyesülés és a szilárd német akaratközösség ragyogó példaképe gyanánt jelenik meg előttünk a német lélek mélysegeiben újjászületett és hazánk. Irányunk az igazság őszinte keresése, egyesült tevékenység a németek javára és a német birodalom büszke prosperálása. *A németországi események buzdítanak bennünket is egy olyan tevékenységre, amely becsületet szerez nekünk ebben a távoli országban és fokozza a bizalmat a német fajjal szemben.*”

A hozott határozatot, valamint a fentebb határozati javaslat egész világosan mutatják, hogy az erdélyi szászok hivatalosan is magáévá tette a hitlerizmus alapelveit. A romániai kisebbségi politika szempontjából új helyzetet teremt ez az orientálódás, miután a többi kisebbség aligha fognak tudni harmonikusan kolaborálni azzal a kisebbségi csoporttal, mely Romániában egy imperialista állam imperialista-fasiszta politikai irányelveit teszi magáévá.

A Sachsentag külsőségei is megfelelő keretet adtak az ott uralkodó szellemnek. Fehér-fekete uniformisba öltözött fiatalok vonultak fel Nagyszeben uccáin, trombitaszóval, **Hitler éltetve és nemzeti dalokat énekelve**. Mint a Dimineața meg jegyzi, a kivülről látóknak az volt az impresziója, hogy **Nagyszeben huszonegy óráig hitlerista német okkupálás alatt állott**. A tüntetéseket Németországból jött autentikus hitleristák irányították. A gyűlés részvevői pedig „Heil Hitlerrel” köszöntötték egymást.

A kormány lapja támadja Sachsentag-ot

A kormány lapja, a Dreptatea ma feltűnést keltő cikkben foglalkozik a Sachsentag lefolyásával és határozataival, amelyekkel szemben igen élesen foglalt állást. A Dreptatea többek között a következőket írja:

„Egy teljes éjjel és egy teljes napon át Nagyszeben szimpaddá alakult át, amelyen a szászok eredeti hitlerista operettet adtak elő berlini rendezésben. Éljeli felvonulások, fehér-fekete uniformisban, fűsikettítő trombiták, mellvergetés és agresszivitás. Végtelen „Heil Hitler” kiáltások kísérték ezt az érdekes maskarádát. A német nemzeti szocialista program értelmében módosították a szászpart programját és határozati javaslatot szavaztak meg, amelyben a szászok kihangsúlyozzák lelki egységüket az összes német nemzetekkel. Végül elénekeltek a német nemzeti szocialista himnuszt. Egyszóval, teljesen szabályszerű hitlerista tüntetés volt Szebenben. A szászok

vizsgáltak Hitler kiküldöttjei előtt, akik a felvonulásokat is vezették.

Értelemellen megnyilatkozás
Egy teljesen értelemellen megnyilatkozással állunk szemben, amely nagy megörökönyödést keltett az összes román körökben, úgy külsőségeivel, mint tartalmával. A barátságos kére, amelyet a romániaság Románia területén élő kisebbségek felé nyújtott, a szászok agresszíven

válaszolnak, beékelve magukat egy rosszul értelmezett német nacionalizmus ketrecébe, nyilvánvalóan más sikok felé orientálódva. Különösen olyan sikok felé, amelyek a békeszerződés revíziójára törekednek. A romániai kisebbségeknek megadott szabadságjogok ugylátszik nem konvenálnak a szász hitleristáknak, akik élesen kritizálták a román demokráciát és örök hűséget esküdtek a hitlerista

„eszmének”.

Hihetetlen és mégis így van!

Vajjon mit mondanának a szász hitleristák, akik éppen a demokratikus erők védelme alatt gyűltek össze Szebenben és cselekedtek kényekedvük szerint, — ha a kormány követné programjukat és maradék nélkül alkalmazná reájuk a hitlerista szabályokat.

A román ideáloktól idegen álmokat táplálnak a szász hitleristák, akik szombaton és vasárnap összegyűltek Nagyszebenben. Nyilván elfogta őket a németországi nemzeti szocialista láz, mert a nagyszebeni hitleristák elveszítették lábuk alól a realitás talaját. Semmint-hogy centrifugális nacionalista politikát folytatnának, jobb volna, ha a szászok az őszinte együttműködés politikájával honorálnák a román nép velük szemben mutatott barátságát. Az izolálás és ellenségesség önönmaguk megsemmisítését jelenti. Ezt jó volna megérteniök, addig, amíg még nem késő.”

niában

esett, melynek részben összeomlásának sebese-

rendező a font elni erősitlenék

esetén Francia- né az Amerikával adósságok törlesztésére a német jövőranciaország narett, mint Nagyfrancia kormányotta magáénak, pan fizet, amilyen ap. Franciaországja az angolszász hogy enged megedvező megegye-

agóga

egmenteni

tak, mert a tűz- k a szolgálatot. került a torate- ket kimenteni, a lt imaház azon-

lej erejéig volt A biztosítást ezelőtt 150 ezer

leségét és ezredese

tehá el akarja igazságszolgá-

örében Potjekin megdöbbenést állott a hon- telték benne az esel feldiszipített ki a harcaterem őssiségét és zország sorsa a lelket honfj-

4. évi lógus

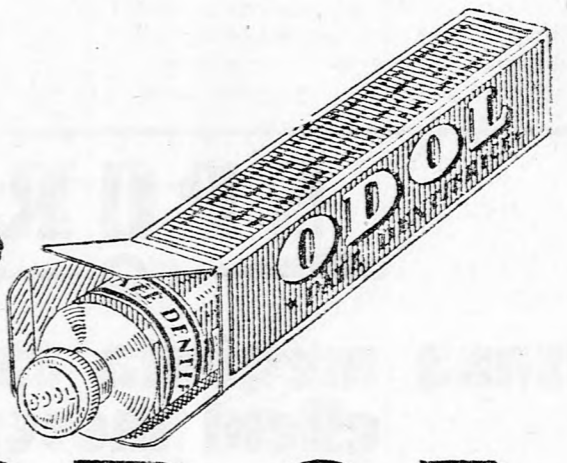
— Lei 187 ben Lei 253 ben Lei 297 plusz Lei 66 el!

luj-Kolozsvár. an utánvétél.

Ha dohányosok-nők és férfiak-

meg akarják óvni fogaikat a szinesedéstől, ezt csak az ODOL-fogpép naponkinti, rendszeres használatával érhetik el. Az ODOL-fogpép megakadályozza a lerakódást a fogakra, a fogak szinesedését és a száj rossz szagát. — Az

ODOL FOGPÉP

nagymennyiségű kolloid alkatrészt tartalmaz és ezért alaposan megtisztítja a fogakat, megszabadítja őket mindenféle kellemetlen szagtól, festékanyagtól és tisztáltságtól.

A Sachsentag visszhangja

Ugyancsak hosszabban foglalkozik a Sachsentaggal az új bukaresti napilap, a „Voinea” is. Radu Dragnea publicista vezércikkben állapítja meg, hogy a nagy szebeni határozatok annak előzetes bejelentése kívántak lenni, hogy Hitler Románia felé is ki akarja terjeszteni a harmadik birodalmat. A szászok ugylátszik, mindenáron be akarták bizonyítani Romániának:

1. hogy rosszul tették az összes román kormányok, midőn oly végtelenül előzőkenyen viselkedtek a szászokkal szemben, teljesítve minden jogos és jogtalan kérésüket.
2. hogy a szászok román területen sem átalják szemtelen módon a német uralom mellett lánszát törni s hogy „minden szász gondolata csak Berlinben lakozhatik.”
3. hogy a szászok ideálja azonos Hitler kancellár ideáljával, azaz a békeszerződések revíziójáért folytatott harccal.
4. hogy román területen román lakoságot felfegyverzett és militarizált bandák szervezésével meg lehet fenyegetni és agresszívvá lehet viselkedni vele szemben. (Lásd a román sajtóval és a román hatóságokkal szembeni magatartásukat).
5. hogy Romániában nem azt kiáltják, hogy éljen a király, hanem, hogy „Éljen Hitler!”

Mindenesetre kérdezzük a kormányt: 1. Vajjon Nagyszeben Románia teri-

letéhez tartozik-e vagy pedig hitlerista gyarmatnak van tekintve?

2. Ismerje a kormány a romániai hitlerista, irredenta és a berlini békeszerződéselleni propaganda-iroda közötti kapcsolatokat?

3. Ki vállalja a felelősséget az erdélyi szász hitlerista akció következményeiről és vajjon a szokásjog szerint megengedhető-e, hogy kisebbség

katonailag szervezkedjék és fegyverkezzék fel román területen, nyíltan harcolva az ország biztonsága és határainak épsége ellen?

Gondunk lesz arra, hogy nyomon kövessük ezt az egyenesen kriminális akciót. Rövidesen le fogjuk leplezni a román közvélemény előtt, hogy mit is akarnak a német hitleristák. Ugyancsak érdekes adatokkal fogunk tudni szolgálatni arra vonatkozólag, hogy ki finanszírozza egy a román, mint a német hitlerizmust az országban.

Göring lesz Németország új birodalmi főnöke

Ismét tartja magát a hír, hogy Hindenburg visszavonul a politikai élettől

Prága, október 3. Cseh politikai körökben úgy tudják, hogy Hindenburg német birodalmi elnök, aki most ünnepelte nyolevannahatodik születésnapját, rövidesen visszavonul a politikai élettől. Utódlásra vonatkozólag a legkülönbözőbb verziók vannak forgalomban. Így a „Bohemia” című prágai német napilap, amelynek közismerten kapcsolatai vannak nemzeti szocialista körökkel, azt tartja, hogy Hindenburg tervezetét dolgozott ki, amely szerint a birodalmi elnök helyét egy „birodalmi

főnök” foglalná el. A főnök mellett olaszországi mintára nagytanácsot teremtenének, amelynek tagjait Hindenburg marsall nevezné ki.

A „Bohemia” értesülése szerint birodalmi főnöknek Göring van kijelölve. Ezzel szemben német körök nem tartják lehetetlennek azt sem, hogy Hindenburg a Hohenzollern dinasztia valamelyik tagját jelölje ki Németország régensévé. Hitlernek állítólag bemutaták volna ezt a tervet és a kancellár az azal teljesen egyetértett.

Hoovert küldi ki a Népszövetség a németországi menekült zsidók ügyének irányítására

A svéd és holland kormány külügyminiszterei erélyes állást foglaltak a kisebbségek védelmében és a menekültek intézményes elhelyezése körül. Kant szellemét idézik a népszövetségi gyűlésen

Genf, október 3. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy a németországi zsidó menekültek körüli kérdés-komplexumot bizonyos körök nem akarták a Népszövetség plénuma elé hozni. Ezt az ügyet szokatlan élénkséggel tárgyalták a folyosókon. Sokan zokon vettek, hogy éppen Haiti négerállam képviselője terjesszen javaslatot a plénum elé a kisebbségi védelemnek az összes országra való kiterjesztéséről. Többek szerint ezt olyan ország képviselőjének kellene megselekednie, amely a kisebbségi törvényt maradék nélkül végrehajtja. Mindenki a fesztelen megbeszélések során természetesen találta, hogy minden állam lakóinak életét, vagyonát és szabadságát törvényeivel a legmesszebbmenően megvédi. Mindenki kivétel nélkül hangsúlyozta azt az álláspontot, hogy a törvény előtt nem lehet faji, vagy felekezeti vagy nyelvi kivételt tenni. A vélemény egyöntetű volt. Minthogy a német delegátus nem volt jelen.

Az északi germánok
Azonban jelen kellett lennie azon a gyűlésen, amelyen Svédország és Hollandia külügyminiszterei javaslatot terjesztettek a népszövetségi tanács elé a német menekültek segélyakciója tekintetében. A külügyminiszterek tapintatosan kezdtek. Nem akarnak, mondották, beavatkozni Németország belső ügyeibe, de a német menekültek ezreinek segítségét és elhelyezési lehetőségeit meg kell szervezni.

Germánok követelték ezt, sokkal északibb germánok, mint amilyenek a németek. Beszédjük nagy benyomást keltett, általános helyeslés követte minden idevonatkozó megnyilvánulásukat és beszédek végén tomboló tapsokban nyert kifejezést nemcsak a menekültek iránt érzett szimpátia, hanem a kampószerűen Németország elleni ellenszenv.

Mindenki tapsolt. A német delegáció kivételével. Hídegen és megszegyenülten ülték a helyeiken.
Az emberiség szellemében
A svéd külügyminiszter, Sandler, azt követelte, hogy a Vörös Kereszt Egylet nemcsak a háború áldozataival törődjenek, hanem éppúgy gondoskodjanak a polgárháború áldozatairól is. Nyílt utalás volt ez arra, hogy Németországban tavasszal polgárháború dult és ennek súlyos áldozatai voltak: halottakban, sebesültekben és internáltakban. Emlékeztet a Vöröskereszt Egyesületnek 1921. évben hozott határozatára, amely élesen elítéli a politikai tusok rendszerét, különösen amikor asszonyokat és gyermekeket vesznek tuszul.

A német internálótáborokban ugyanis nemcsak aktív politikusokat csuktak le, hanem a politikusok feleségeit, felmenő és lemenő rokonait akkor, ha az illetőt nem tudták elfogni.

A hágai konvencióra is hivatkozott és követelte, hogy ezt a problémát, amely ma aktuálisabb, min valaha, tisztázzák és az emberiség szellemében intézzék el.

Ugyátszik, ebbe a gondolatkomplexumba tartozónak ítélte Svédország külügyminisztere a kisebbségi kérdést is. Előbb kifejtette álláspontját a kisebbségi kérdésben, azután kitért a zsidó kisebbség ügyére. Az a bizottság, mondotta, amelynek kiosztották ezt a kérdést, kell hogy nagyon alaposan foglalja közre a zsidók ügyével.

Kant szelleme kísért
Emelkedett hangon, amelyből az érző, modern ember lelkivilága vetítődött, beszélt a kisebbségek sorsáról.
— Az én kormányom boldogan és megelégedéssel indítana eszmecserét arról, arról, hogy miként lehetne a kisebbségi szerződéseket az összes felek megelégedésére alkalmazni. Természetesnek találom én és kormányom, hogy a kisebbségi szerződések alkalmazásánál az emberi jogok és az emberi egyenlőség teljes mértékben érvényesüljön. Itt erről a helyről nem is mondhatok mást, hiszen a Népszövetségnek az alapelve ez. Ta-

gadni az emberek közötti egyenlőséget, voltaképpen nem más, mint negligálni magát a Népszövetséget.

Majd a német delegátusok felé fordulva nagy megindulással fejezte be beszédét:

— Mindnyájan, akik itt egybegyűltünk, Kant német filozófussal érzünk, aki azt mondotta, „mi mindnyájan egyazon emberiségnek tagjai vagyunk.“ Ezt a Kantot én a Népszövetség szellemi megalapítójának tekintem. Fájdalom, az emberiségnek egy része és bizonyára igen fontos része, eltávolodott e nagy férfiú tanításától.

A holland kormány a menekültekért

Hatalmas tapsorkán fogadta a beszédet. Utána De Graeff, Hollandia külügyminisztere állott fel, hogy megindokolja a német menekültek érdekében megszerkesztett javaslatát. A javaslat így hangzik:

„Az utóbbi hónapokban a német állampolgárok nagy száma keresett menedéket különböző országokban. A menekültek tartózkodása ezekben az országokban, — minthogy a magánosok segélyakciója kimerült, — gazdasági, pénzügyi és szociális problémává alakult és már csak nemzetközi együttműködés útján oldható meg. A népszövetségi gyűlés felkéri tehát a népszövetségi tanácsot, hogy a lehető leggyorsabban vizsgálja ki azokat a módokat, amelyek segítségével ezt a problémát gyakorlatilag meg lehet oldani. A népszövetségi gyűlés pedig határozza el, hogy erre a célra az 1934-es költségvetésbe külön tételt állít be.“

A holland külügyminiszter a javaslat felolvasása után kihangsúlyozta újra, hogy nem akar ugyan beleavatkozni Németország belső ügyeibe, de gyakorlati utakat kell keresni arra, hogy a német állampolgárok ezrei, akik a szomszédos országokba vándoroltak, elhelyeztessenek. A mai segélyezési módok nem alkalmasak arra, hogy a probléma végleg megoldódjék.

A következő napon a hollandiai kormány javaslatát a népszövetségi gyűlés napirendi bizottsága is letárgyalta. Itten elhatározták, hogy De Graeff javaslatát átteszik a második bizottsághoz, amely gazdasági kérdések fölött határoz.

Hoover a Népszövetség „menekült biztosa“

Genf, október 3. Népszövetségi körökben erősen foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy ki legyen az a személyiség, aki mint népszövetségi biztos szerepelne a németországi menekültek ügyében. Az a terv, hogy népszövetségi biztost kell kiküldeni, már régebben felmerült, az utóbbi időben azonban mindinkább követték különböző oldalról a biztos kijelölését.

A megbeszélések során első helyen említik az Egyesült Államok volt elnökét: Herbert Hoovert. Hoover exelnök volt ugyanis az, aki az oroszországi és más kelet-európai államok nyomorakcióit vezette a háború után. Kiváló szervezőnek bizonyult és az általános vélemény róla az, hogy a mostani nagyarányú katasztrófaiban is meg fogja találni a legjobb módokat arra, hogy a németországi menekültek ügye nyugvópontra jusson.

Belehalt sérüléseibe Strilling amerikai boxbajnok

Newyork, október 3. Strilling amerikai boxbajnok, akit motorkerékpározás közben egy gépkocsi elütött, s akinek emiatt egyik lábát amputálni kellett.

belső sérüléseibe behalt. Strilling két ízben mérkőzött volt Caneraval, a jelenlegi boxvilágbajnokkal és egy ízben sikerült is őt legyőznie.

Január 1-én megkezdí működését a kolozsvári rádióleadó-állomás

Deleu Viktor primárnak sikerült Kolozsvár részére megszerezni a második romániai leadóállomást

Bucuresti-Bukarest, október 3. (Az Uj Kelet tud.) Erdély fővárosa rövidesen újabb kulturintézménnyel fog gazdagodni. Nem kevesebbről van szó, minthogy a legközelebbi időben az első vidéki rádióleadóállomást állítják fel Kolozsváron, amely ilyenformán a második rádióleadó lesz Romániában.

Ismeretes, hogy a rádiódifúziós részvénytársaság szerződésileg kötelezte magát az állammal szemben, hogy az ország több vidéki központjában újabb leadóállomásokat állít fel. Mísem természetesebb, hogy e nagyfontosságú kulturintézmény elnyeréséért az ország

minden nagyobb városa részéről megindult a verseny és Kolozsvár lakossága elégtelleg fogja megállapítani, hogy Deleu Victor kolozsvári polgármesteré lett az érdem, hogy Kolozsvár részére tudta biztosítani ezt az intézményt.

A rádiótársasággal Deleu primár már mindenben megegyezett. Eszerint Kolozsvár városa köteles a Studio részére helyiséget rendelkezésre bocsátani. A Studioának mintegy 10—12 helyiségből álló épületre vagy nagyobb lakásra van szüksége, minden egyéb technikai felszerelés már készen áll és október végén Kolozsvárra kerül.

A kolozsvári rádióleadó január el-

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román é. magyar fordítással is

az UJ KELET könyvosztályában

Ára 140 lej

Szállítjuk utánvétellel vagy az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldése mellett.

sején kezd meg működését és értesülésünk szerint az új rádió-leadó állóra olyan igazgatót szemeltek ki, akinek a személye ugya művészi, mint adminisztrációs szempontból mindenkit kifog elégíteni. A rádió-igazgató személyének a helyes megválasztása annál is inkább szükséges, mert az új rádió-leadó háromnyelvű lesz és egyik fontos szerve lesz az erdélyi többnyelvű lakosság kulturális közeledésének.

Román, magyar és német nyelven fog az új leadó működni

és Erdély legkiválóbb énekesei, muzikusai, írói és közéleti vezetői fognak megjelenni a mikrofon előtt, hogy a legnövösabb ének, zene és előadó-számokkal szórakoztassák a hallgatókat. A kolozsvári stúdió sok fővárosi és vidéki előadó szerepeltetését vette programjába és így bizonyos, hogy a rádió-közönség és főleg kolozsvár közönsége a legváltozatosabb műsort élvezheti.

Az új stúdióért lefolyt versengésben egyébként Deleu primár, Tilea alminiszter is támogatta, aki a kolozsvári közintézmények iránt mindenkor igen meleg érdeklődést tanúsított.

Rav. S. Z. Scharagai Kolozsváron

Az Uj Kelet már jelentette, hogy a palesztinai vallásos zsidóság reprezentáns vezér egyénisége a „Nötivah“ főszerkesztője, aki legutóbb a vallásos irányzatú poalé Mizrahi delegációját vezette acionista kongresszuson, Kolozsvárra érkezett. A kiváló jiddis szónok Szuktho első napján a Sász Chevrach templomban (Mikes Kelemen ut) Erec Jisráél és a világ zsidósága címen előadást tart. délután 4 órai kezdettel. Rav Scharagai előadása iránt páratlan érdeklődés nyilvánul meg, mert scharagai publicisztikai munkássága mellett, a Mizrahi világszervezet munkaelőszörő irodáinak is vezetője. És így kiváló ismerője az erעי elhelyezkedési lehetőségeknak.

— Bne-Akiba körzeti konferenciája Dé-sen. Folyó hó 8-án, vasárnap tartják a szamosmenti Bne-Akiba szervezetek körzeti konferenciájukat Dé-sen. A konferencia programja a következő: 1. Megnyitó. 2. Üdvözlések. 3. Ideológiai referátum. 4. Szervezeti és pénzügyi referátum. 5. Snif-Hechaluc referátum. 6. Hachsara-Allijah referátum. 7. Alapok referátuma. 8. Bnoth referátum. 9. Esetleges javaslatok és indítványok. 10. Általános vita a referátumok felett. 11. Zárószó.

— Zélig Tibor koncertje a Salom-klubban. Szombaton este egy nem mindennapi tehetség mutatkozik be a Salom-klubban a kolozsvári publikum előtt. Zélig Tibor, az alig 11 éves hegedűművész sikerekben gazdag budapesti szereplés után, amelyet a magyar főváros sajtójának egyöntetű elismerése kísért, koncertet ad Kolozsváron is. Múсорan olyan darabok szerepelnek, amelyek bő alkalmat adnak a páratlanul tehetséges kisfiu virtuoz-készségének és máris mélyen átértett művészetének megnyilatkozására.

— Danzig kormánya is bevezeti a paraszt-hitbizományokat. Berlinből jelentik: A poroszországi nemzeti szocialista sajtószolgálat közli a hirt, hogy a danzig-i szenátus is tervbe vette paraszt-hitbizományok létesítését, a paraszthitbizományok eladósodásának és idegen kézre jutásának megakadályozására.

— Pénzhamisító cigányokat tartóztattott le a rendőrség. A rendőrség letartóztatta Rostás Aurél többszörösen büntetett pénzhamisítót. Csak nemrégén szabadult ki hasonló cselekményért a börtönből. Felesége segítségével százezeret hamisítottak, amelyek közül sikerült többet forgalomba hozniok. A rendőrség házkutatást tartott Rostás lakásán és több százezer gipsz-negatívot talált. A rendőrség Rostás és feleségét őrizetbe vette.

darugó bajnokságban az zet. rta a cseh kupamérkőző arányban vereséget szen- ória Zsiskow együttesé.

ISZTIKA

Turisztikai Szakosztálya sárnap autós kirándulást re. Indulás reggel 6 óra. Jelentkezni minden este r és péntek estig bezáró- lehet.

SÁG

bálják az menteni

nek. Nagy előnye a kar- nyersanyagszükségletét zji be, következésképpen n. mint a külön működő

nát az, hogy a kartell, any minden iparpártolá- megadott, letérheti az a kartell feloszlására or kerülni, mert a kon- tak kidőlnek. Ez az igaz- zet érhető elkeseredést k között, melyek lépése- enni ázirányban, hogy a rpártolási kedvezménye- a kartelltől, vagy része- artellen kívül álló gyára-

ökével ság alakul ciót megvalósítsa

ább, mint igénybe ven- onala bürokratikus ad-

Trancu Iasi társasága- valósulás stádiumában alaptőkéje 2.5 milliárd zatal ellenértéke gabo- alkotás ellenpartnerei és francia cégek lesz-

erdélyi cégei között is.

a termelőtől!

és lécrámákat, művészie- ny és fényképreteket. is gyári áron készjt:

magyar tha M. u. 16.

ak, japán, svéd, orosz- nyerte meg a három- 2-ben kiírt nemzetközi

aland

románia olvasóközönsé- ájus 25-én jelent meg mény fedőlappal csak.

meg. tanácsos. ha- elet kiadóhivatalában sörtova, együtt 64 elküldjük.

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY

2-ik közlemény

— Kedves szerkesztő uram, — kezdte a polgármester — maga sok rossz fát tett a tűzre. Mi tulajdonképpen nagy ellemségek vagyunk, de én hiába várok arra, hogy magát mostanában temetkezési vállalatot kfhensei közé számíthassam. Maga tulságosan fiatal, tulságosan egészséges s ezért, megmondom őszintén, kösünk békét egymással. Két feltételt szabok. Hagyjon békét a városnak és hagyjon békét a lányomnak. Nem bánom, írja meg az újságjában, mi történik kint a nagyvilágban, azt sem bánom, ha a kormányt támadja vagy az ipartestület belügyeit szellőzteti, de az én városi dolgaimba ne avatkozzék. Ami pedig a verseit illeti, azt gondolom, sokkal méltóbb egy igazi költőhöz, ha szabadságról, borról, vagy más efféléiről ír, mintsem az én Lilla lányomról, akit most éppen főzni tanít az anyja, s jobb szeretném, ha esténként inkább a barátaival, mint az én lányom társaságában sétálna.

Ralin olyan nyugodtan és zavartalanul szívta és fujta a füstöt, mintha nem is róla lett volna szó. A polgármester rendületlenül beszélt tovább.

— Egyébként nem csak ezekért kéretem. Másról is szó van. Tudja, hogy én gondját viselem a város minden polgárának, tudom mindenki ügyét-baját és azt is tudom, hogy maga, kedves szerkesztő ur, vagy két hónap óta nem fizette meg sem a szobája bérét, sem az ebédjeit és a vacsoráit, sőt még a feketekávéit sem. És ebből azt következtetem, hogy az újságírás Ryhl városában és Styx mesternél nem valami jövedelmező mesterség.

Ralin ezt a megállapítást fejbőlintással helyeselte, mire a polgármester legbarátságosabb hangján folytatta:

— En segíteni szeretnék magán. Ha tehát békét köt velem, úgy, ahogy azt előbb ajánlottam, valami kis mellékjövdelemhez tudnám juttatni. Mikor a tanfelügyelő ur legutóbb itt járt, kijelentette, hogy nincs megelégedve inasiskolánk eredményeivel. Kifogásolta, hogy a leendő iparosmestereket nem neveljük eléggé az életre és szeretné, úgy mondotta, ha az inasok legalább elemi fogalmat kapnának arról, hogy mi a munka, milyen szerepe van az életben a pénznek, szóval a gazdasági tudományoknak afféle kiskatáját kellene a fejébe verni. Rögtön magára gondoltam, aki — tudom — diákkorában bizonyosan foglalkozott ezekkel a dolgokkal s ezért megkérdelem, nem volna-e kedve, hogy esti sétái helyett kétszer egy héten órát tartson a mi inasiskolánkban?

Ralin, aki ebben a pillanatban arra gondolt, hogy a szállásadóján és a főpincéren kívül még a szabónak és cipésznek is tartozik, sőt az öreg trafikosné hitelezői türelme is kifogyóban van és hogy Styxnél minden újabb előlegkérése meglehetősen visszautasításra talál, kedvet mutatott a békekötésre. Az ő béke gondolata azonban csak a városi politikára vonatkozott. Lilláról egyelőre nem volt hajlandó lemondani, de nem tartotta tanácsosnak, hogy erről most nyilatkozzék.

— Polgármester ur, gondolkozom azon, amit mondott. — S nyugodtan fujta a füstkarikákat. — Amit ajánlott, tényleg kedvemre való... Rendben van. Felesapok professzornak a mesterinasok iskolájában. Mikor kezdek meg a tanítást?

— Akár holnap este — mondta töle felhető szívéllyel és most már megkönnyebbült lélekkel a polgármester.

Ralin újabb füstfelhőt bocsátott ki magából. Kissé zavarban volt s úgy kérdezte:

— Kaphatnék-e kérem, most mindjárt valami előleget a fizetésemre?

A polgármester felkészült erre a kérdésre. Tollat vett és aláírt egy kiutalást a városi pénztárhoz.

3.

Az előleg felvétele avatta fel Ralint az inasiskola professzorává s ő, eltelve új hivatása méltóságától, azonnal a

nyomdába sietett, ahol új névjegyeket rendelt. Az amerikai gyorsajtó egy óra múlva már Ralin birtokába juttatta azokat a kis fehér kartonlapokat, melyeken neve előtt a professzori hivatás volt olvasható, szerényen csak négy betűvel: Prof.

Miután az előleg nem volt tulságosan nagy összeg, Ralin csakhamar tudatott rajta, s ez által hitelezői általános esodátát érdemelte ki. A vendéglőben ünnepi diszbedet rendelt és fogyasztott el, komoly és hosszú virginiára gyújtott s úgy fogott a cikkiráshoz. A jó városi közigazgatás fontosságát hangoztatta és befolyását a gyakorlati pedagógiára, s valóságos programot adott, hogy milyen eszközökkel lehet az inasokat jó mesterekké és a város jó polgáraivá nevelni. Ebben a nevelő munkában kért most már ő is részt magának, s cikke befejeztével olyan meglepedést érzett, hogy ezt a hangulatát másokra is át akarta sugározni. Elővett egyet új névjegyei közül és találkozót kért Lillától. Volt benne azonban annyi előrelátás, hogy a küldönek kiválasztott pincérfi lelkére kötötte, kémlélje ki először a polgármesterék házatáját s az üzenetet egyes-egyedül Lilla kisasszony kezébe adja.

A kis pincér, aki különös megtiszteltetésnek tekintette feladatát, hogy ilyen kitünő urat szolgálhat, minden stratégiai tudását elővette s nemsokára lélekszakadva rohant vissza Lilla válaszával.

— A kisasszony egy félóra múlva a cukrászda előtt várja a szerkesztő urat — lihegte.

— Jobb szeretem, fiam, ha ezentul professzor urnak szólítasz, holnaptól kezdve az iskolában tanítok. Azért ide-

járok hozzátok minden nap s épp úgy készíted az asztalra a tintát és a tollat ezentul is, mint eddig.

Ralin ezzel elvonult és a nap örömeire egy második feketét rendelt a cukrászdában. Mikor Lillát meglátta, lelkesedve sietett feléje.

— Halotta-e a nagy újságot, Lilla? — Apa elmondta délben, mi történt s hogyan sikerült magát a jó utra térítenie. De azt is mondta, hogy ezzel közöttünk is vége mindennek.

— Legkevésbé sem — válaszolta Ralin. — Sőt éppen most kezdődik közöttünk minden, Lilla, én magam feleségül fogom venni.

A leány ezt a közlést egészen természetesen vette tudomásul.

— En is szívesen mennék magához, nem mintha tulságosan szeretném, ne is gondolja és ne bizza el magát. De azt hiszem, ebben a városban mi illenénk egymáshoz legjobban. Ha mer, beszéljen apával.

Ralin azonban egyszerre nem érezte magát biztonságos új állásában. A polgármesterrel kötött két békepont fenyegetően meredt eléje.

— Lilla, magának kell előkészítenie a talajt. Meg kell, hogy puhítsa az öreg urat.

Boldog délutánt töltöttek együtt s a város körüli réteken már kart karba öltve sétáltak. Mikor sötétedni kezdett, Ralin kiereszkolta az első csöket, de erre Lilla sietve elbuesztott tőle, s miután megígérte, hogy kettőjük dolgát még azon este szövé teszi, otthagya Ralint s hazament.

Nem is látták többé egymást. Este Lilla sirva, de nem tulságosan megrendülve hallgatta végig az apai prédikációt, mely Ralint alattomos és hitésző firkásznak minősítette, aki nem tartja be adott szavát. Azután szülői haditanács következett, majd sürgős csomagolás, távirat egy messze vidéken lakó rokonnak, s a kora reggeli autóbussz a vonat-hoz vitte a kisirt, karikás szemű Lillát és anyját.

A hirtelen elutazásról Ralin csak másnap délben értesült, amikor a pincérfi újságotla neki. Hősünk azonban a megrendítő hír után is igen jó étvágyval költötte el ebédjét és sokkal inkább töltötte el a polgármester elleni bosszu gondolata, mint a kntba esett völegénységé. (Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda: Varázsfuvola.

Péntek: Carmen.

Szombat délután 3 óraker (ifjúsági előadás): Trubador.

Vasárnap: Varázsfuvola.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, szerdán 3, 5, 7 és 9 óraker premier: Névtelen ember. Egy magával ragadó, lüktető tempójú történet a

világégés után 15 esztendővel. Előadások szünetjeiben: 4, 6, 8 óraker báró Vladimiroff 12 tagu orosz kórák-kórus tüneményes ének- és táncszámai.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 óraker:

Tempó, szerelem, Elsőrangú vígjáték, főszerepekben: Madge Evans és William Haines.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 óraker:

Vöröshaju asszony. Izgalmas dráma, főszerepekben: Jean Harlow, Lewis Stone.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Böhm Bandi

Parcul Oteteleaneanu

Strada Matei Milo

az erdélyiek kedvenc
szórakozó és étkező helye
Bukarestben

A Nemzeti Színház és Telefónpalota mellett

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, október 4.

Bukarest, 20.45: Operettalok, 21.15: Hegedű, 21.45: Hírek, 22: Vendéglői zene.

Budapest, 6.45: Torna. Utána grammofon, 9.45: Hírek. Közben grammofon, 12.05: Szalonzenekar, 1.30: Balalajkazenek, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, 5: Grammfón, 6: Olasz nyelvoktatás, 6.30: Zongorahangv, 7.10: Mit kutat Piccard a sztratoszférában, 7.45: Opera, Utána operariák, 10: Cigányzene, 11: Olasz nyelvű előadás.

Bécs, 22.55: Zenekari hangv.

Breslau, 23.45: Orgonahangv.

Lipész, 18.40: Rimszkij-Korszakov zene.

Varsó, 21.15: Zongorahangv.

Milánó, 19.40: Grammfón.

Róma, 20.30: Opera.

Prága, 20.30: Filharmonikus hangv.

Csütörtök, október 5.

Bukarest, 19.20: Könnyű lemezek, 21.20: Rádiózenekar, 21.45: Beszélő újság.

Budapest, 6.45: Torna, Utána grammofon, 9.45: Hírek, 10: Felolvasás. Közben grammofon, 12.05: Katonazene, 1.15: Pontos időjelzés, időjárás, 1.30: Cigányzene, 2.45: Hírek, 4: Ifjúsági előadás, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, 5: A földművelésügyi minisztérium előadása, 5.30: Zenekari hangv, 6.30: Elbeszélés, 7: Gordonka, 7.30: A jubiláló Szent István templom, 8: Zongorahangv, 9.15: Madách c. előadás, 9.40: Részletek Madách: Az ember tragédiájából, 10.30: Pontos időjelzés, időjárás, 19.45: Grammfón.

Bécs, 19.25: Halévy: Zsidónó.

Berlin, 21: Nagy táncest, 21: Tany táncest. A mozicsillagok énekelnek a legújabb moziarabokból, Eggerth Márta, Else Elster, Maria Meisner, Magda Schneider, Lotte Theile, Paul Heidemann, Erick Helgar, Charles Pulmann, Walter Ludwig, Johann Rejmann.

Breslau, 20: Haydn: Az évszakok oratórium.

Lipész, 18.30: Csembalo hangv.

Stuttgart, 22.45: Szimf. zene.

Varsó, 20: Könnyű zene dalokkal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláíráskérésnek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó azonnalra egy üres szoba, fűdősobahasználattal, Calea Regele Ferdinand 37, Minerva biztosító.

Csilárt és modern esőbutort készít Grünwald Jacob fémpari üzeme. Cluj, C. Decebal (v. Rudolf u.) 23.

Vegyeszeti gyár Erdély minden városára, agilis, komoly helyi képviselőket keres, némi garanciával. Részletes ajánlatok „Egzisztencia” jelíge.

Tűzifa megrendelési irodánkat megnyitottuk Cal, Victoriei 7. alatt. I. búkkhasábfá öle 750—800, Calcit. Telefon: 11-06.

Képzett urinót keresek három nagy gyermek mellé továbbképzésre. Ajánlatokat „Honorarium” jelíge a kiadóba.

Fogász saját berendezéssel, orvos társat keres bányavárosban azonnalra. Weiss, dentist, Mediasul-Aurit, jud. Satu Mare.

KÜLÖNBEJÁRATU utcai butorozott szoba kiadó, Calea Victoriei 53. földszint baloldali.

JOBBHÁZBÓL való zsidó leányt, ki háztartás vezetéséhez ért és nagyobb gyerekeket szeret, alkalmaznánk. Gépiráshoz értők előnyben. Meisner, Brasov, Str. Hirschler 28.

HÍR

Mozart: V

Megnyitó előadás

Hétfőn este Mozart közl is a leghíresebb melódiai és szenvedélyes közö színvonalú zarázó szépségei hangvéri Opera szövegny.

Olyan muzsika ez szellő, mely sokkal a szélvihar, de kint egy ott van, vagy van az elemetáris robbanó feszültség csak szórakoztat az hánó formával, el azzal az elérhetetl mely a legegyszerűbb gött él és viharzik. Szóktetés a Szeráj sága, Don-Juan a legegyszerűbb dörökebb, mintahog vallja: mesterműve szeszélyes életű nag

Pavel Constantint ment Kolozsvárról. lósítani programja előtt visszajött és p csak premierrel, mert amint hogy, a utóbbi évek legkor nye volt Kolozsvár zar rendezése világ szereposztása, az u valóban reneszans román operának. serves meghurcolta munkaerővel és re maximális kiélésév mutatót. Pavel tud sének teljesítmény szí tudás, a rende nyón álló ismerete szágban senki más nyira, mint neki, ahol van, az opera

Az előadásról amit mostan, példá mint mindig, az éle rált hangu, ritka te lősággal áldása az via, Dobranszkaja ben Cojocaruné, Ca Albisi semmiben ne Spáru hangja vá rára termelt. Sikere hallottuk viszont basszbaritonját. S külön fejezetet kell lágy bariton már t de Stefanescu most remekelt. Valamint nekar, a rendezés, állott, Wald Widn ujak. Válogatott alantnyi helyet nem kezöknek, frenetiku repléket és végül P nek számára ez a volt, mint elismeré előadás is megérdé tételt jelenthetett s

— Herriot vesefá zódott. Párizsból je fájdalmi nem has mérsékelte meg min Orvosai szerint a k kedvező.

— Gépkoesit kap ba Beccali és Face Beccali és Facelli derek rajongói gyü a két sportember re kot vásároljanak, egy személytől nem két lírát s mégis a gépkocsikat adhatu rekordernek.

— Az Urodonal reuma, köszvény, em migrán és elhízás dására. Az Urodon legerősebb hugasav

— Chaplin gyer gét leszállították. Newyorkon át érk az amerikai bírósá linnek Lita Grey-j szembeni tartásdíj havi 400 dollárról feleség a bíró dön lőságos hisztérikus lehetett lecsillapita

HIREK

Mozart: Varázsiuvola

Megnyitó előadás a Román Operában

Hétfőn este Mozart halhatatlan műveinek közül is a leghalhatatlanabb: a **Varázsiuvola** melódiai, ennek a humorban és a szenvedély elmélyüléseiben változó színpompás zeneműnek lelket megvívó szépségei hangzottak fel a kolozsvári Opera szezonnyitó előadásán.

Olyan muzsika ez, mint a simító lágy szellő, mely sokkal messzebből jön, mint a szélvihar, de kiindulása mögött, éppen úgy ott van, vagy talán még inkább ott van az elementáris erő, a természet kiábrándító feszültsége. Mozart simogat, csak szórakoztat azzal a könnyed elszármazott formával, elkábit, bámulatba ejt azzal az elérhetetlenül mély lényeggel, mely a legegyszerűbb hangösszetétel mögött él és viharzik. A sok remekmű: a Szókratész a Szerájából, a Figaro házassága, Don-Juan stb., stb. közül talán ez a legegyszerűbb, de éppen ezért a legörökebb, mint ahogy a modern kritika vallja: mesterműve a szeszélyes kedvű, szeszélyes életű nagyművi zeneköltőnek.

Pavel Constantin két évvel ezelőtt elment Kolozsvárról és nem tudta megvalósítani programját. Egy hónappal ezelőtt visszajött és premierrel kezdte. Nem csak premierrel, de reneszánszsal is, mert aminthogy, a Mozart premier az utóbbi évek legkomolyabb zenei eseménye volt Kolozsvár, úgy az előadás pazar rendezése világvárosi kiállítása és szereposztása, az új erők felvonulásaival valóban reneszánsz volt a kolozsvári román operának. Pavel Constantin kezes megmunkálása után lakadatlant munkakerővel és rendezői talentumának maximális kihasználásával hozta ki ezt a bemutatott. Pavel tudja jól, hogy a közönségnek teljesítmény kell. És az a művészi tudás, a rendezésnek az a nyugati mivón álló ismerete, amely ebben az országban senki másnak nem sajátja annyira, mint neki, oda predesztinálja őt ahol van, az operaház élére.

Az előadásról régen nem mondtuk, amit mostan, példás volt. Rózsa Anna, mint mindig, az élen halad. Ez a kulturált hang, ritka tehetségű művész valóssággal áldása az operának. Tiron Silvia, Dobranskaja és a kisebb szerepekben Cojocaru, Capellaro asszony, Duce, Albisi semmiben nem maradtak mögötte. Spataru hangja valóssággal Mozart operára termett. Sikere volt. Nagy örömmel hallottuk viszont Ujleu mélyzengésű basszbaritonját. Stefanescu Goangarul külön fejezetet kellene írni. Ezt a tömör nagy bariton már többször megdicsértük. De Stefanescu most mint előadóművész is remekelt. Valamennyien: a kórus, a zenekar, a rendezés, hivatása magaslátán állott. Wald Widmann díszletei szépek, újak. Válogatott közönség, mely talpaltatni helyet nem hagyott a későn érkezőknek, frenetikusán ünnepelte a szereplőket és végül Pavel Constantint, akinek számára ez a siker bizonyára több volt, mint elismerés, a taps is, a remek előadás is megérdemelten erkölcsi elégtelt jelenthetett számára. (—lay)

— Herriot vesefájdalmi és láza fokozódott. Párizsból jelentik: Herriot vesefájdalmi nem hagyta alább. Testhőmérséklete még mindig 39 fok körül van. Orvosai szerint a kórjósolat egyelőre még kedvező.

— Gépkocsit kapnak nemzeti ajándékba Beccali és Facelli. Rómából jelentik: Beccali és Facelli olasz olimpiai rekorderek rajongói gyűjtést indítottak, hogy a két sportember részére valami ajándékot vásároljanak. Az adományok egy-egy személytől nem haladhatják meg a két lírát s mégis arra számítanak, hogy gépkoocsikat adhatnak ajándékba a két rekordereknek.

— Az Urodonal a legbiztosabb szer a reuma, köszvény, érelmeszesedés, ischiás, migrán és elhízás kikerülésére és leküzdésére. Az Urodonal a legbiztosabb és legerősebb húgysav kiválasztó.

— Chaplin gyerektartási kötelezettségét leszállították. Londonból jelentik: Newyorkon át érkezett jelentés szerint az amerikai bíróság leszállította Chaplinnek L'a Grey-jel, volt feleségével szembeni tartásdíjfizetési kötelezettségét havi 400 dollárról 280 dollárra. A volt feleség a bírói döntés kihirdetésekor valószínűsített rohamot kapott s alig lehetett lecsillapítani.

— Stribbling boxbajnok egyik lábát amputálták. Newyorkból jelentik: Az autószeütközésnél szerencsétlenül járt Stribbling amerikai boxbajnok egyik lábát amputálni kellett, ami véget vet szépen ivelt sportkarrierjének.

— Harminchárom holttestet halásztak ki az elsüllyedt japán tengeri hajó szerencsétlenségének színhelyén. Londonból jelentik: A kiuszui Kumamoto kikötőváros előtti vizeken elsüllyedt japán utasszállító hajó katasztrófájának áldozatai közül mintegy negyvenet nem sikerült megtalálni. 33 holttestet a segélyhajók személyzete kihajászott a tengerből.

— A jövő évben megkezdik a rendszeres német-amerikai léghajójáratot. Berlinből jelentik: A Graf Zeppelin október 14-én fog indulni idej utolsó dél-amerikai útjára. A léghajó Rio de Janeiroból az északamerikai kontinens felé fog szállani Miami át Csikágóba, ahol közbansó leszállást végez. A Graf Zeppelin csikágói tartózkodás után Newyorkon át tér vissza Európába. Az észak-amerikai út s a vizsátérés alkalmával a személyzet megfigyeléseket fog gyűjteni, tekintettel arra, hogy a jövő év tavaszától megkezdik a rendszeres léghajójáratokat az Egyesült Államok és Németország között.

— Meggyilkoltak és kiraboltak Krakóban egy pénzeszevelőhordót. Varsóból jelentik: Krakóban három rabló megtámadta egy kereskedő lakásának ajtajában a kerületi pénzeszevelőhordót s mivel védekezett, leütötték. A kereskedő és hozzátartozói a postai alkalmazott segítségére akartak sietni, mire a banditák végeztek velük is a postánál talált 18 ezer zloty magukhoz véve elrohantak.

Ma, szerdán különleges premier

Royal-mozgóban

A névtelen ember

Egy magával ragadó, lüktető tempójú történet a világszerte után 15 esztendővel. Szereplői:

Werner Krauss (a hadifogoly)
Herta Thiele („Lányok az intézetben” fősz.) (leánya)

Helene Thimig (Reinhardt színésznő) (feleség)

Maria Bard (Reinhardt színésznő) (II-ik felesége)

Fritz Grünbaum (zugfiskális)

Előadások szünetekben: 4, 6, 8 órákor
Báró Vladimiroff 12 tagú orosz kórus-kórus tüneményes ének- és táncszámai.

— Cigaretttól összegegett testű holttestet fogtak ki a Dunából. Bécsből jelentik: Linz közelében a Dunából holttestet fogtak ki, amelyen külérzések nyomai láthatók, többek között cigaretták-tól égetett sebekkel. Biztosra vehető, hogy az áldozat halála előtt szörnyen megkínzották. Még nem sikerült megállapítani az áldozat személyazonosságát s így csak kombinálják, hogy esetleg politikai bűntényről van szó.

— A kolozsvári Zsidó Diáksegélyző akciója. Az új egyetemi évad kezdetével sulyos gondot okoz a Diáksegélyzőnek egy sereg támogatás nélkül álló diák elhelyezése és tanulmányai folytatásának biztosítása. A diákok javarésze nem kap otthonról semmilyen anyagi támogatást és saját magának kell fenntartania magát, ami a mai szomorú gazdasági viszonyok között nem kecsgethet sok jóval. Eppen ezért elhatározta a Diáksegélyző, hogy felhívást bocsájt ki Kolozsvár zsidóságához, melyben felszólítja mindazon zsidó szülőket, kik gyermekeik mellé instruktort óhajtanak alkalmazni, hogy forduljanak a Diáksegélyző kolozsvári irodájához, mely gondoskodni fog arról, hogy a legjobb és legolcsóbb tanerőt küldje, amivel kettős célt szolgál, mert azonkívül, hogy a legjobb instruktort ajánlja a legminimálisabb díjért, támogatásban részesít egy sereg rászoruló zsidó egyetemi hallgatót. A Diáksegélyző címe: Erdélyi Zsidó Diáksegélyző, Str. Filipescu (Szentlélek-utca) 6. Telefon: 775.

A REGAL kávéház nagy szenzációja!

Világvárosi mintára átalakított nagytermében október 1-től kezdve esténként a világhírű orosz Blau Vogel énekes és jazzzenekara hangversenye mellett nagy, szenzációs és gazdag családi színdarab, színdarab bemenet. Páholy- és asztalrendelés telefon 518.

KÖSZVÉNYESEK GYÓGYITSÁTOK MAGATOKAT

Kik a köszvényesek? Mindazok, akik reumatikus bántalmakban, idegzsárában, epe- és vesehomoklerakodásban szenvednek, valamint a köszvényesek leszármazottjai, az ült életmódot élők és mindazok, akik elérték a 40 éves korhatárt. Sok esetben köszvényesek, anélkül, hogy tudomásuk lenne róla azok, akiknek vizelete zavaros és üledékes, akiknek étkezési rendjében túlsok a hús és fűszer.

Mindenesetben túltelti a vért a húgysav, amelyet feltétlenül fel kell oldani. Ezért az e kategóriába tartozó betegségek fellépése esetén:

URODONAL-t kell szedni minden nap, addig pedig, amíg ezek a betegségek nem jelentkeznek és elejüket akarjuk venni, minden hónapban 10 napig URODONAL-kurát kell tartani

URODONAL

feloldja a húgysavat

URODONAL erősíti az ereket.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

NAPRÓL NAPRA

Október végén Madridban tartják a rákbetegség elleni tudományos és társadalmi harc nemzetközi kongresszusát.

Bokor Margit, a bécsi állami operában felváltva fogja énekelni Strauss Arabellájának címszerepét. Az énekesnőt Drezdából szerződtette a bécsi opera.

A norvég király fogadta Lindberghet, aki feleségével ma a norvég fővárosba érkezett.

Róbert Kornfeld, a világhírű vitorlázó repülő Salzburgban repülőiskolát készült szervezni.

Gisella Werbeziark legközelebbi fellépte a Férfit — igen? Az asszony — nem? c. darabban lesz Bécsben.

Darvas Lili szerződést kötött a Josefstädter Theaterrel. A szerződés engedélyt ad a művésznőnek arra, hogy még két szerepben vendégszerepelhesen a Burgszínházban is és pedig „Az ember tragédiája Evájában a Der Meis ter c. Bahr-darab női főszerepében.

Hollywoodban megkezdették a Fehér ló című revüoperett filmváltozatának felvételét. A film hatnyelvű változatban készül, közé orosz nyelven is a Fox amerikai filmvállalat stúdiójában.

A Josefstädter Theater együttese november elején többhetes külföldi turnéra indul. A társulat főbb tagjai Paul Wessely, Fritz Deliss és Hans Thimig.

Weiss Klára akadémiát végzett zongoratanárnő tanítását a legújabb módszer szerint Egyetem ucca 6. szám alatt megkezdte.

— Négy hónap Göring sértegetéséért — Svédországban. Stokholmból jelentik: A bíróság Johansson kommunista lap-szerkesztőt Göring porosz miniszterelnököt sértegető négy cikke miatt összesen négy havi államfogházra ítélte.

— Sztrájkba léptek az amerikai sofőrök és kocsisok. Newyorkból jelentik: A sztrájkba lépett teherautószoferők és kocsisok ötnapos munkahét bevezetését követelik hat napra szóló fizetéssel. A sztrájk egyelőre tovább tart.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A Fekete-tengeren megtörtént Sándor jugoszláv és Boris bolgár király találkozása

Uj hatalmi csoport van kialakulóban a szovjet, a kisantant és a Balkán államok között

Benes Genfben, Titulescu Varsóban és Angorában tárgyal az új államcsoportosulásról

Genf, október 3. A Szinajában létrejött királyi találkozók és a kisantant államok külügyminisztereinek tanácskozása képezte a nyitányát annak a nagyvonalú politikai akciónak, amely a Balkánállamok összefogásának és a Duna-medence problémájának megoldásával kapcsolatosan ma egyidejűleg folyik az európai politika különböző centrumaiban. Titulescu és Benes napok óta folytatják Genfben lázas tárgyalásokat ezzel a kérdés-komplexummal kapcsolatban. A román külügyminiszter Genfben Varsón és Bukarestben keresztül Angorába utazik, miközben Sándor jugoszláv és Boris bolgár királyok a Fekete-tengeren adnak egymásnak találkozót. Végül szorosban az új politikai csoportosulással kapcsolatos események láncához tartozik az is, hogy bolgár prelátsusokat jugoszláviai látogatásra hívtak meg az ottani ortodox egyház, a szovjet népbiztosok tanácsának elnöke pedig a külügyi és hadügyi népbiztosok kíséretében ugyan csak Angorába készül, hogy ott egy nemzeti (!) ünnepélyen részt vegyen.

A francia politika a háttérben

Aki a Jugoszlávia és Bulgária közötti meglehetősen ellenséges viszonyt ismeri, és aki tudja, hogy Románia és Törökország között eddig ugyancsak nem a legbarátságosabb kapcsolatok álltak fenn, kellőképpen méltányolni tudja a most folyamatban lévő tárgyalások politikai súlyát és jelentőségét. Az impulzus erre az új hatalmi csoportosulásra részint a német belpolitikai események, részint Japán harcra magatartása adták meg. Az új német rezsim hozta létre a francia-orosz barátkozást és teremtette meg a békét Oroszország és a kisantant között. A szovjet már régebbi baráti kapcsolatokat tartott fenn Törökországgal; a szovjet és a kisantant közötti kibékülés tette lehetővé most a kisantant államoknak Törökországhoz való közeledését. Ebben a láncba pedig szinte természetesen igyekeznek a francia sugalmazásra dolgozó kisantant politikuskok a közbeeső Görögországot és Jugoszláviát is bekapcsolni. Az a lánc ellensúlyozni kívánja már eleve azt a lehetőséget, hogy a német politika Ausztria anektálásával és Magyarország megnyerésével szabad utat csináljon magának Európa délkeleti terefén. A francia külpolitika azt reméli ezenfelül, hogy az egész balkánra támaszkodva nagyobb súllyal fogja szemponitját a Duna-medence kérdés-komplexumának megoldásánál is érvényesíthetni.

Az új hatalmi csoportosulás előkészítésével kapcsolatos eseményekről alábbi tudósításaink számolnak be:

Genfi eszmecsere

Genf, október 3. Nemzetközi körökben érdeklődéssel várják a tárgyalásban nagy aktivitást kifejtő Benes eszmecsereinek eredményeit. Ugy hírik, hogy a Duna-medence és a Balkán új megszervezésének tervéről folynak az eszmecserek. A mai helyzet s különösen a szovjettel kötött megemlékezési szerződések rendszere megerősítik a biztosságra vetett hitet. Szembeszökő jelentősége van többek között a Belgrád és Szófia közötti viszony javulásának, ami bizonyára előjátéka a bolgár-jugoszláv közeledésnek és barátságának.

Genf, október 3. Paul Boncour tanácskozott Benes-sel s Musanoff bolgár miniszterelnök Aloisi olasz államtitkárral, majd Csáldárisz görög miniszterel-

nökkel. A délután folyamán Benes is eszmecsere-t folytatott Musanoffal.

Paul Boncour egyébként a főtükéri jelentés általános politikai vitájában beszédet mondott a népszövetségi közgyűlés ülésén s ennek során többek között újra igyekezett eloszlatni a kisantantnak a négyhatalmi szerződéssel szembeni ellenérzését. A francia külügyminiszter hangoztatta annak lehetőségét, hogy a szerződés új Locarno felé vezetheti a világot, aminek a világ összes népei hasznát fogják látni.

Varsó, október 3. Genfből Titulescut a lengyel fővárosba várják. A román külügyminiszter október 8 és 10 között fog elutazni Genfből.

A lapok rámutatnak arra, hogy az utazás annál figyelemre méltóbb, mert Paul Boncour francia külügyminiszter is körülbelül ebben az időpontban fog Varsóban tartózkodni.

Mit akar a kisantant?

Párizs, október 3. Moszkvából jelentik, hogy Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke, Litvinov külügyi és Vorisilov hadügyi népbiztosok október 23-án Angorába utaznak, ahol október 29-én részvesznek a török köztársaság alapításának évfordulóját nemzeti ünnepségein.

Róma, október 3. A Corriera della Serra angorai jelentése szerint a kis-

antant arra törekszik a Balkánra, hogy barátságos kapcsolatokat hozzon létre Románia, Görögország, Jugoszlávia, Törökország és Oroszország között.

Szófia, október 3. Sándor jugoszláv és Boris bolgár király találkozójának még a tegnapi nap folyamán végbe kellett volna mennie, de Sándor király bulgáriai látogatását szándékosan halasztották el 24 órával, mert ma, október 3-án van Boris király trónralépésének és egyben a bolgár függetlenség kivívásának évfordulójának ünnepe. A találkozó, amelyet az egész politikai világ nagy érdeklődéssel várt, ma jött létre. A Dubrovnik jugoszláv cirkáló, fedélzetén a szerb király és a királynéval, a bolgár vezérek érkeztek. Királyi jacht, fedélzetén Boris királlyal és a királynéval, valamint három hadihajó vonult ki a bolgár vizek határára a jugoszláv királyi pár elé. A bolgár uralkodópárt átszállt a Dubrovnik fedélzetére, ahol az üdvözlések után a két uralkodó elvonult a cirkálón felsorakoztatott jugoszláv tengerészgyalogság arcvonala előtt. A felségek ezután a bolgár királyi jacht fedélzetére mentek s a jacht Eusznogradba szállítta őket. A jugoszláv királyi pár az új folyamán tér vissza a Várna kikötője előtt horgonyzó Dubrovnikra, amely felszedi horgonyt s Konstantinápoly felé indul.

Ausztria bekerül a népszövetségi tanácsba?

Még mindig „remélik” a leszerelést

Genf, október 3. A népszövetségi közgyűlés plenáris ülésén a tanácsból távozó Írország, Norvégia és Guatemala nem állandó tanácstagok helyére tanács-tagokká választották Ausztriát, Dániát és Argentínát. Még nem történt döntés a tanács tagok számának 14-ről 15-re emeléséről. Ha a felemelést megszavazná, Ausztriának esetleg kilátása lehet tanács tagságra.

London, október 3. Sir John Simon angol külügyminiszter jelentést tett

Macdonaldnak a genfi tanácskozásokról. A miniszterelnök később fogadta Sir Austin Chamberlain volt külügyminisztert. Londonba német választatarnak a leszerelés ügyében. Mihelyt ez megérkezik, összehívják a minisztertanácsot.

Genf, október 3. Bizakodnak abban, hogy rövidesen újból fel lehet venni a közvetlen leszerelési tárgyalásokat s azután október 16-án valóban összeülhet — az eredmény kilátásával — a konferencia új ülésének.

A párizsi bankok nem fogadták el a román kormány által október elsején eszközölt részlettörlesztést

A kormány egyezkedni próbál a kötvénytulajdonosokkal

Bucaresti-Bucarest, október 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A külföldi tartozások nemfizetésének ügyében ma újabb komplikációk következtek be. Mint ismeretes, a kormány október elsején az esedékességek husz százalékát utalta át Párizsba; arra való hivatkozással, hogy részint nem áll módjában többet fizetni, részint pedig meg akarja várni a hitelezőkkel kezdeményezett tárgyalások kiemelését. A pénzügyminiszterium ma táviratot kapott Párizsból, amely szerint a Banque de Paris et des Pays Bas nem továbbította a pénzt a román kölcsön-papírosok tulajdonosaihoz, hanem „blokkadrozta” az összeget és azt egy külön számlára helyezte el.

A pénzügyminiszterium táviratilag tiltakozott a Banque de Paris des Pays

Bas eljárása ellen; rámutatva arra, hogy az súlyos kellemetlenségeket okoz a kormánynak és kinos színben tünteti fel az egész országot. A bank erre azt válaszolta, hogy nem áll módjában részleteket kifizetni, miután egy idevonatkozó egyezmény a román állam és a kötvénytulajdonosok között nem jött létre. Ilyen körülmények között vagy nem veszi át az átutalt husz százalékot, vagy pedig a maga részéről kényszerülne arra, hogy az egész esedékességet kifizesse a kötvénytulajdonosoknak.

A román kormány elhatározta, hogy a közvetítő bankok megkerülésével igyekszik fog közvetlenül a kötvénytulajdonosokhoz fordulni és velük próbál egyezkedni.

Mihalache ma egész nap tárgyalat maniuval

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

A rendkívül érdekes nyilatkozat szerint tehát Maniu minden közeledéstől elzárkózott és az utóbbi hetekben követett politikáját nemhogy felhagyta volna, de a párt összes fórumai és valószínűleg a parlament előtt is folytatni fogja.

Maniunak Popoviciuval és Mihalacheval folytatott tanácskozásairól, Szóvátáról a következőket jelentik:

Sovata-Szóvata, október 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután Popoviciu Mihály Maniuval és néhány barátjával vadászni ment. Az itt tartózkodó politikuskok között elterjedt annak a híre, hogy Popoviciu nem azért érkezett, hogy Vaida részéről feltételeket ajánljon fel Maniunak, de az Erdélyben rendkívül erős maniuista agitációk fékezésére igyekezett rábírni. Maniu azonban hajthatatlan maradt.

Tegnap este érkezett meg Szóvátára Mihalache. Akkor Maniu és Popoviciu nem is tartózkodtak Szóvátán. Kedden reggel futott be a fürdőhelyre Popoviciu és Maniu autója. A három politikus melegen üdvözölte egymást. Mihalache előbb Popoviciuval tárgyalat, majd Maniuval vonult vissza.

A megbeszélés a késő délutáni órákig tartott.

A politikuskok egyike sem nyilatkozott a megbeszélésekről. Popoviciu és Mihalache holnap is Szóvátán maradnak.

A vegrehajtó-bizottság ülése

Bucaresti-Bucarest, október 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa ma, vegrehajtó bizottsága holnap ülészik. A vegrehajtó bizottság elé az elnöki tanács beterjesztte Lazar Ilés, Boila Zakariás és Leucuta kizárási határozatát, majd Vaida Sándor tart beszámolót a helyzetről. Ismertetni fogja a jövő parlamenti ülésnek programját és végül határozatot fognak hozni afelől, hogy a pártfegyelmet megsértő és a pártprogramtól eltérő párttagokat hogyan szakkcionálja a pártvezetőség.

Katz Richárd kitünő utjeírása: Vidám napok barna emberek között. 32 mélynyo mású képpel és egy térképpel, kötvé ára csak 25 lej. Szállítja az Uj Kelet könyv-osztálya, az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Értékes szépirodalmi művek darabja 20 lej

Szép Ernő: Lila akác	20 Lej
Farrère: A tikarkissasszony	20 Lej
Toudouze: Vulkanok ébresztője	20 Lej
Bennett: Mr. Prohack	20 Lej
Bennett: Hugo	20 Lej
Magre: A tigris titka	20 Lej
Fouchardière: Ha nagyjaink	20 Lej
viszatarének	20 Lej
Renard: A bacilusember	20 Lej

A modern kézimunka

legértékesebb disze minden lakásnak!!!

A legújabb külföldi modellek szerint készített kézimunkák, képek meglepő olcsón kaphatók

FISCH BÖSKE
Kézimunkaszalonjában
Cluj, Str. Barjitu (Majom u.)
16. szám.

FRATERNITAS Rönyv- és Lapkiadó Rt.
nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Baros
L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 8-77.

Taxa postală
plătită în num.
No. 224.713-929.

de Baron L. Pop
Telefon: 9-77. E
Havonta 118. neg
évre 600. egészsé
földre: Havonta
jéltre 6. egészsé
detések díjszabás
KELET” az erd
szidóság egyetlen
künk utánnyma
ras megjelöléséve

Szukkhot ünnepe

„Hét napig ülj
követeli tőünk a
vándorlásra val
együttal világitó
üljétek — magya
sátorban, de ugy
tok.

Míntha ott lak
Fájdalmas szim
ber: emberi és t
Haj óshazában, a
nyugodalmas állap
bad fejletjenünk,
a nép egész g
volt, de nem fe
jő, amikor megsz
ság kényelmese
bejutás izgalma é
A távlatba vesző
mult el évszázad,
jelszórt szidóság
kényszerült volna
generáció az 1904
megérte az 1918—
népvándorlást. A
megrendítő és sok
tragédiája pedig
lelkeket.

Azt hihetnénk,
vagyunk, ha vánd
volna az örök em
mát: a bibliaj es
a szellemiséghez
áldozatra kész sze
Lehet-e tagadni
zadában missziót
Mégis a történe
látjuk a német
amely a Biblia h
népét alacsonyren
deklarálja!

A világ kultúr
közben németorszá
sze hontalanul be
megalázottság
eszélős viszonyai
Ki tudhatja, m
állítás?

Bizonyára tollír
és áldozatkészsegr
rael legyen a stá
a zsidó misszió be
nek zsidó alkotás
világ előtt, hog
állandóbb, a legt
hivatva adni a v

Vácós Bécs

Amióta Hitler
melta, az olvasó
ismerkedett az ozo
Vagy legalább
Tudjuk, hogy
antiszemita-reakci
reakciós politika

Ezek az egym
olyan nagy port
észre sem vetté
párt is Ausztriáb
Ugy hallgattak
ben. A hangjuk
Még akkor sem,
totta a rendi álla
Most amikor h
rös Bécs” kérdése
meglepetéstől: n
nak.

Holott az az i
ban ninesenek me
táborok, az inter
Tehát még var
meg lehessen ak
nek. Ez pedig a
adata.

Ez az a párt,
reszünk a politik
ben.

Most azonban
volna.

Lobogójukra k
gető jelszavait.
És Dollfuss me
kapui előtt.

Ha kormányb
szociáldemokraták
tános sztrájkot.